

“Alle ruimte om kind te zijn”

Pedagogisch beleidsplan & VVE beleid
Peuteropvang Polsbroek

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Lijst gebruikte afkortingen.....	5
Hoofdstuk 1 Organisatie Kinderopvang Polsbroek.....	6
1. Missie, visie en kernwaarden	6
1.1.1 Visie peuteropvang.....	6
1.1.2 Missie	6
1.1.3 Visie.....	6
1.1.4 Kernwaarden.....	6
1.2 Organisatiestructuur	6
1.2.1 Kinderdagopvang	7
1.2.2 Buitenschoolse opvang.....	7
1.2.3 Peuteropvang	7
1.2.4 Centraal Bureau.....	7
1.2.5 Inzet van stagiaires, beroepskrachten in opleiding (BBL) en vrijwilligers	7
1.2.6 Organigram	9
Hoofdstuk 2 Wettelijk kader	10
2.1 Internationaal Verdrag Rechten van het Kind	10
2.2 De Wet Innovatie en kwaliteit kinderopvang	10
2.3 Wet op het Onderwijstoezicht.....	10
2.4 Voor en Vroegschoolse Educatie V.V.E.	10
2.5 De Wet OKE - Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie- en harmonisatie.....	11
2.6 Calamiteiten	11
Hoofdstuk 3 Pedagogisch beleid	12
3.1 Pedagogische visie peuteropvang	12
3.2 Pedagogisch doel peuteropvang	12
3.3 Pedagogische uitgangspunten.....	13
3.4 Pedagogische middelen	13
3.5 Taal- en interactievaardigheden van de pedagogisch medewerker	14
3.6 Pedagogische visie in de praktijk	14
Hoofdstuk 4 Voor- en Vroegschoolse Educatie.....	17
4.1 Taalstimulering programma Uk en Puk	17
4.2 Observeren en signaleren	18
4.3 Kinderen met een opvallende ontwikkeling	18
4.4 Doorgaande lijn	18
Hoofdstuk 5 Het pedagogisch werkplan	20
5.1 Doel 1 Wij bieden emotionele veiligheid en geborgenheid aan de kinderen	20

5.2	Doel 2 We zien ieder kind als een uniek individu en we respecteren deze individualiteit	22
5.3	Doel 3 Wij stimuleren het kind bij de ontwikkeling van zijn zelfvertrouwen en zelfredzaamheid 23	
5.4	Doel 4 Wij stimuleren het kind bij de ontwikkeling van zijn sociale competenties	24
5.5	Doel 5 Wij stimuleren het kind bij de ontwikkeling van zijn cognitieve en motorische vaardigheden	25
5.6	Doel 6 Wij ondersteunen de kinderen bij hun ontwikkeling van waarden en normen	26
Hoofdstuk 6	Pedagogisch klimaat	28
6.1	Basishouding.....	28
6.2	Gedragsregels	28
6.3	Corrigeren en complimenteren	28
Hoofdstuk 7	Ouders.....	29
7.1	Visie op ouderbeleid	29
7.2	Communicatie.....	29
7.3	Uitgangspunten van het ouderbeleid	29
7.4	De oudercommissie/werkgroepen.....	30
Hoofdstuk 8	Privacy	31
Hoofdstuk 9	Protocol signalen kindermishandeling	31

Bronnen

Singer.E., L.Kleerekoper, Pedagogisch kader kindercentra 0-4, Maarssen, Elsevier gezondheidszorg, 2009.
 J.M.A. Riksen Walraven
 Toetsingskader Voorschoolse Educatie, februari 2011

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Waardse Kids Peuteropvang.

Door de visie, de pedagogische uitgangspunten en de doelen te beschrijven wordt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt het de professionaliteit.

Het pedagogisch beleidsplan biedt kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk.

De dagelijkse praktijk kan vragen om aanpassingen, inzichten en ideeën kunnen in de loop van de tijd veranderen. Richtlijnen zullen dan na overleg aangepast moeten worden, wat kan leiden tot wijzigingen in het beleidsplan. Een pedagogisch beleidsplan is een cyclisch en dynamisch proces.

Dit pedagogisch beleidsplan wordt nader uitgewerkt in een pedagogisch werkplan per locatie. In deze werkplannen staat beschreven hoe er per groep concreet gewerkt wordt op basis van het pedagogisch beleidsplan. Waardse Kids werkt volgens de kwaliteitseisen zoals deze zijn vastgelegd in de Regeling Kwaliteit Kinderopvang en Peuteropvang.

In het pedagogisch beleidsplan komt in hoofdstuk 1 beknopt de inrichting van de organisatie aan de orde. In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader toegelicht.

Tenslotte wordt in hoofdstuk 3 de pedagogische visie van de peuteropvang beschreven.

Lijst gebruikte afkortingen

In het pedagogisch beleidsplan worden enkele afkortingen gebruikt. Hieronder een overzicht van deze afkortingen en wat ze betekenen.

WKK	Waardse Kids Kinderopvang
KDV	Kinderdagverblijf
PO	Peuteropvang
BSO	Buitenschoolse Opvang
NSO	Naschoolse Opvang
VSO	Voorschoolse Opvang
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
IKK	Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (eisen die sinds 1-1-2018 aan de kinderopvang gesteld worden)
WKO	Wet kinderopvang
BBL	Beroeps Begeleidende Leerweg (vorm van stage)
BOL	Beroeps Opleidende Leerweg (vorm van stage)

Hoofdstuk 1   Organisatie Kinderopvang Polsbroek

1.   Missie, visie en kernwaarden

1.1.1   Visie peuteropvang

Onze kinderopvang is een kleinschalige, duurzame, flexibele opvang gelegen midden in het Groene hart. Wij bieden optimale zorg en ontwikkeling van uw kind binnen een veilige en geborgen omgeving. Aan het vier ogen principe wordt in de dagopvang voldaan door de camera's die daar hangen. Als mensen een keer alleen op de groep zijn kunnen zij gevolgd worden of de beelden kunnen terug gekeken worden. Hoe hiermee omgegaan wordt staat in het protocol '4 ogen principe Kinderopvang Polsbroek'. De medewerkers worden jaarlijks geschoold om op niveau te blijven en nieuwe dingen te leren of de kennis op te frissen en volgen kinder EHBO.

Kind visie: Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in een eigen tempo. Wij zien de verschillen in de kinderen en spelen hier op in bij het aanbieden van spel materiaal en begeleiding. Als het kind zich veilig voelt, geeft het zich meer en is open in de relatie en hoe het zich voelt. Dit is belangrijk voor de ontwikkeling van het kind. Wij volgen de kinderen met het kind volgsysteem Kijk! in een doorgaande leerlijn die vervolgd wordt op de scholen. Ieder kind krijgt een eigen behandeling bij Kinderopvang Polsbroek zodat het zich optimaal kan ontplooiën in de ontwikkeling en interesse die het heeft. Wij stimuleren de kinderen in dingen die zij nog moeten leren. Als team volgen wij de kinderen intensief in het 6-wekelijks overleg.

Kenmerken:

- Opvang van kinderen van 0 jaar tot einde basisschoolleeftijd;
- Gaan er vanuit dat elk kind uniek is;
- Opvang voor zowel reguliere kinderen als kinderen met een beperking;
- In het belang van het kind en opvangaanbod werken we lokaal en regionaal met organisaties samen;
- Samen met ouders zorgen voor hun kind.

1.1.2 Missie

Een veilige, liefdevolle en uitdagende omgeving bieden waar kinderen zich thuis voelen en zich volop kunnen ontwikkelen als uniek persoon, met respect naar elkaar en de omgeving. Onze betrokken en competente medewerkers zijn hierin onze grote kracht.

1.1.3 Visie

Samen voor een warm nest vol liefde, uitdaging en plezier.

1.1.4 Kernwaarden

Liefde

Samen voor een liefdevolle omgeving met aandacht voor je kind als uniek persoon. Een tweede thuis waar je kind zich geborgen en veilig voelt.

Uitdaging

Samen leren en ontdekken. Door een stimulerende leeromgeving te bieden voor kinderen en medewerkers. In samenwerking met onze partners.

Plezier

Samen plezier maken! Met respect voor elkaar.

1.2   Organisatiestructuur

Zoals de naam al zegt, is Kinderopvang Polsbroek een lokaal georiënteerde kinderopvangorganisatie. We richten ons op de opvang van kinderen uit Polsbroek en omgeving. Maar ook kinderen uit andere gemeenten zijn van harte welkom.

Kinderopvang Polsbroek is een stichting met maatschappelijk belang. Er wordt gewerkt met het Raad van Toezicht model, vanuit Waardse Kids Kinderopvang. De directeur vormt samen met de leidinggevenden, het managementteam. Binnen de organisatie onderscheiden we kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, peuteropvang en het centraal bureau.

1.2.1 Kinderdagopvang

Kinderopvang Polsbroek biedt 52 weken per jaar hele en halve dagopvang aan van maandag t/m vrijdag van 7.30 tot 18:00 uur. Ook is vroege opvang van 6.45u tot 7.30u mogelijk.

De Kinderdagopvang locatie heeft een verticale groep voor maximaal 14 kinderen van 0-4 jaar.

Op de groep staan vaste pedagogisch medewerkers. Het aantal medewerkers dat op de groep werkt is afhankelijk van het aantal kinderen en hun leeftijd. We werken volgens de wettelijk vastgestelde beroepskracht-kind ratio.

De locatie manager is regelmatig aanwezig in het kantoor op deze locatie.

1.2.2 Buitenschoolse opvang

Kinderopvang Polsbroek biedt tijdens de schoolweken opvang voor en na schooltijd (dus vanaf 7.30u- 8.45u en van 15.15 tot 18.00 uur), gedurende de vrije dagen en de schoolvakantie is er opvang op hele dagen.

Ook is vroege opvang van 6.45u tot 7.30u mogelijk. Er zijn contracten van 40 weken of 52 weken. Bij een contract van 40 weken is er geen opvang tijdens de schoolvakanties.

De opvang is voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Een BSO-groep bestaat uit maximaal 20 kinderen. Op de BSO-groep staan, afhankelijk van het aantal kinderen, 1 of 2 vaste pedagogisch medewerkers per dag.

1.2.3 Peuteropvang

Op 5 ochtenden in de week (maandag t/m vrijdag) wordt bij de kinderdagopvanggroep ook peuteropvang aangeboden tijdens de schoolweken. De peuteropvang start om 9:00 uur en eindigt om 13:00 uur.

Kinderen die naast peuteropvang ook kinderdagopvang hebben blijven tot ze opgehaald worden tussen 17:00 en 18:00 uur, maar na 13:00 uur wordt er geen peuteropvang programma aangeboden, maar stromen deze peuters in, in het programma van de kinderdagopvanggroep.

1.2.4 Centraal Bureau

Het centraal bureau is op werkdagen bereikbaar. Op het centraal bureau aan de Bergambachterstraat in Schoonhoven zijn de volgende ondersteunende functies gehuisvest:

- Medewerkers kindplanning
- Medewerkers personeelsplanning
- Medewerkers personeelszaken
- Medewerkers financiën
- Praktijkopleider
- Secretaresse
- Directeur

1.2.5 Inzet van stagiaires, beroepskrachten in opleiding (BBL) en vrijwilligers

Kinderopvang Polsbroek vindt het belangrijk dat zij de diverse opleidingen in de gelegenheid stelt haar stagiaires door middel van stages aan de eindtermen van de opleiding te laten voldoen. Kinderopvang Polsbroek levert op deze manier een bijdrage aan de arbeidsmarkt door gekwalificeerde medewerkers.

Daarnaast wordt via de stages de gelegenheid geboden om zich op een beroep in de kinderopvang te oriënteren. Door middel van verschillende soorten stages verkrijgt en behoudt Kinderopvang Polsbroek ook zicht op diverse opleidingen en de verschillende niveaus van opleiden. Door met stagiaires te werken gaan de medewerkers bewuster met hun werk om. Voor de taken en begeleiding zie de praktische informatie Stagiaires, te vinden in het kwaliteitshandboek.

We hebben ruimte om een beroepskracht in opleiding (BBL - BeroepsBegeleidende Leerweg) op te leiden bij Kinderopvang Polsbroek.

Zij wordt formatief ingezet naast een gediplomeerde kracht.

Taken als BBL-medewerker:

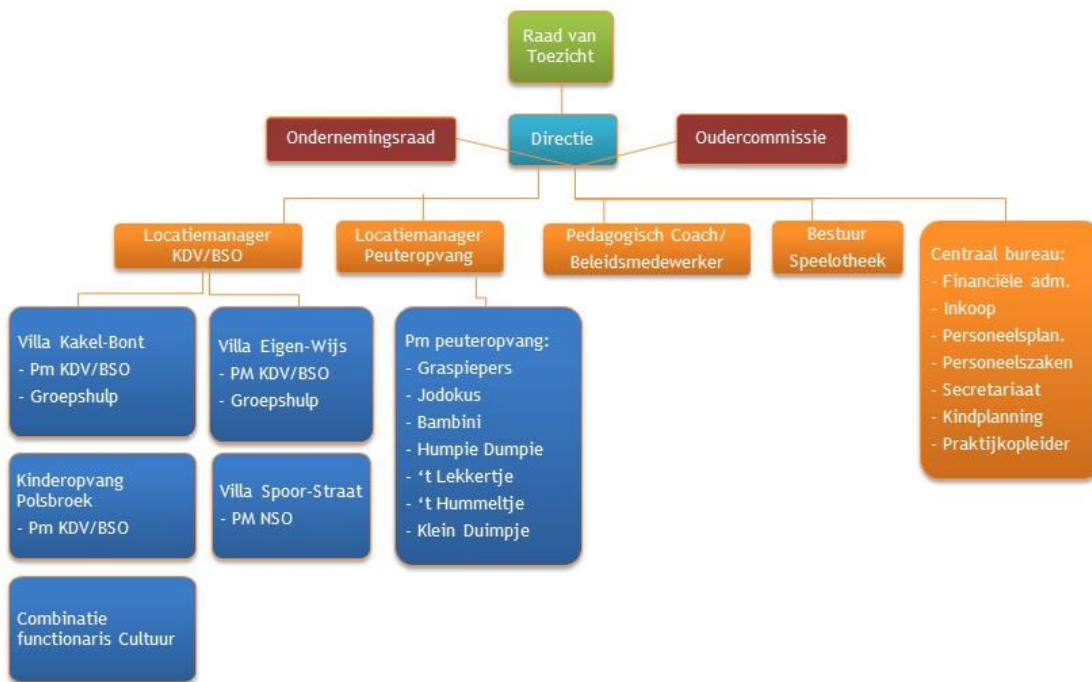
- Houdt zich bezig met de begeleiding, verzorging en ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0 - 12 jaar, zowel individueel als in groepsverband.
- Zelfstandig voor de groep staan, (gedurende het eerste jaar van de opleiding zijn zij van 0% tot 100% inzetbaar; het tweede jaar is de BBL-er in principe 100% inzetbaar) ondersteund door andere pedagogisch medewerkers en/of stagiaires.
- Het creëren van een warme en veilige omgeving en verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid van de omgeving.
- Kinderen stimuleren positief bij te dragen aan de groeps sfeer, ingrijpen en bemiddelen bij conflicten.
- Kunnen improviseren bij onverwachte situaties en aanpak bedenken.
- Actief inspelen op wat het kind aangeeft en daarbij rekening houden met zijn behoeften en mogelijkheden.
- Spelactiviteiten in verschillende situaties toepassen.
- Meerdere activiteiten tegelijk verrichten en overzicht houden. Plannen en organiseren van de voorbereiding van speciale gelegenheden (verjaardagen, Sinterklaas, moederdag, Sint Maarten, Kerstmis, vaderdag).
- Observeren van individuele kinderen, gebruik maken van een observatielijst.
- Aandacht verdelen over kinderen, individueel en groepjes kinderen, ontwikkeling volgen en eventuele afwijkingen signaleren.
- Signaleren van taal- en ontwikkelingsachterstanden of voorsprong en dit aankaarten.
- Spelenderwijs stimuleren van de cognitieve, sociaal-emotionele, motorische ontwikkeling.
- Hygiëne in acht nemen, verschonen, ondersteunen bij zindelijkheid.
- Literatuur lezen, informatie en ideeën van collega's gebruiken.

Het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is niet groter dan een derde van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers.

Bij Kinderopvang Polsbroek worden geen vrijwilligers ingezet.

1.2.6 Organigram

Hoofdstuk 2 Wettelijk kader

2.1 Internationaal Verdrag Rechten van het Kind

Het Verdrag van de rechten van het kind is in 1989 aangenomen door de Verenigde Naties en in 1995 geratificeerd door Nederland. Het verdrag geeft een visie op kinderen, die uitgaat van de erkenning dat kinderen mensen zijn met eigen rechten. De volgende rechten uit dit verdrag zijn relevant:

Kinderen hebben recht op fysieke en emotionele veiligheid en bescherming van hun integriteit.

Kinderen hebben recht op verbondenheid met hun ouders en op respect voor de culturele identiteit van hun familie.

Kinderen hebben recht om te leren en hun talenten te ontwikkelen.

Kinderen hebben recht om gehoord te worden en om bij te dragen aan de sociale groep of gemeenschap.

Kinderen hebben recht op respect voor diversiteit, en daarmee samenhangend, recht op extra zorg in verband met handicaps of sociale achterstanden.

2.2 De Wet Innovatie en kwaliteit kinderopvang

De Wet IKK geeft landelijk de wettelijke kaders aan het pedagogische beleid van de kinderopvang en peuteropvang. De kwaliteitseisen zijn per 1 januari 2018 gelijk voor kinderopvang en peuteropvang.

De peuteropvang werkt conform de pedagogische onderbouwing zoals ze door Mevrouw J. Riksen-Walraven zijn beschreven in opvoedingsdoelen:

Het bieden van een gevoel van (emotionele) veiligheid; wij volgen en gaan uit van de ontwikkeling van het kind. De kinderen leggen de basis om de verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf, de anderen en voor de omgeving. We brengen reflectie op gang waardoor kinderen steeds meer kennis krijgen over zichzelf.

De gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competentie; wij richten ons op wat het kind kan en sluiten daarbij aan. Dit betekent dat wij differentiëren. Een sociaal competent kind kan zich aanpassen aan steeds nieuwe situaties. Daarom brengen wij kinderen in contact met verschillende, vaardigheden, activiteiten en thema's.

De kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving eigen te maken. Een belangrijke doelstelling is om de kinderen te stimuleren eigen keuzes te maken. Waarbij wij rekening houden met het unieke kind.

Conform de Wet moeten er basisdoelen benoemd zijn, die in het beleid verankerd zijn. De GGD heeft binnen de kindercentra en het peuterspeelzaalwerk hierin een toetsende en controlerende functie.

2.3 Wet op het Onderwijstoezicht

In de Wet op het onderwijstoezicht is geregeld dat de Onderwijsinspectie toezicht houdt op de educatieve kwaliteit van voorschoolse educatie op een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf.

Zij doet dit aan de hand van een toezichtskader.

2.4 Voor en Vroegschoolse Educatie V.V.E.

De VVE-activiteiten vormen een integraal onderdeel van peuteropvang.

Om kinderen met problemen of achterstanden in hun ontwikkeling op een kwalitatief goede manier te kunnen stimuleren, biedt de gemeente deze kinderen de mogelijkheid om extra gebruik te maken van de peuteropvang.

Kinderen vanaf 2 jaar, die in aanmerking komen voor VVE, worden 2 dagdelen reguliere peuteropvang en 2 dagdelen extra peuteropvang aangeboden. Zij komen dus totaal 16 uur per week naar de peuteropvang.

Een kind zonder VVE-aanbod komt 2 dagdelen, totaal 8 uur per week.

2.5 De Wet OKE - Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie- en harmonisatie

De Wet OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie) die in 01-08-2010 is ingevoerd heeft tot doel samenhang te brengen in de voorschoolse voorzieningen binnen een gemeente.

Via de wet OKE zijn landelijke kwaliteitseisen voor de peuteropvang in de Wet Kinderopvang opgenomen. In het kader van de harmonisatie tussen kinderopvang en peuteropvang zijn deze zoveel mogelijk gelijk aan de kwaliteitseisen voor de kinderopvang. De Wet Kinderopvang is daarom hernoemd tot **Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen Peuterspeelzalen (WKKP)**.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- voor alle kinderen kwalitatief goede opvang in peuteropvang en kinderopvang, zodat ontwikkelingskansen van kinderen worden vergroot;
- voor alle kinderen die het nodig hebben is een Voor- en Vroegschoolse Educatie- aanbod (VVE) beschikbaar;
- meer samenwerking peuteropvang en kinderopvanginstellingen bewerkstelligen;
- kwaliteitseisen peuteropvang meer in lijn met die van de kinderopvang brengen;
- peuteropvang is toegankelijk voor alle peuters.

De VVE-activiteiten vormen een integraal onderdeel van de peuteropvang.

Kinderen vanaf 2 jaar, die volgens het Ontluikings Volgsysteem voor Peuters voor VVE in aanmerking komen, worden 2 dagdelen reguliere peuteropvang en 2 dagdelen extra peuteropvang aangeboden. Zij komen dus totaal 16 uur per week naar de peuteropvang. Een kind zonder VVE-aanbod komt 2 dagdelen van totaal 8 uur per week.

2.6 Calamiteiten

Op de locatie moeten er per werkdag voldoende geschoolde bedrijfshulpverleners (BHV) aan het werk zijn. Bij calamiteiten moet de BHV-medewerker van het Centraal Bureau moet zo spoedig mogelijk worden ingelicht en komen helpen of zorgt voor bijstand vanaf het Centraal Bureau. Bij een calamiteit wordt de direct leidinggevende, ook bhv'er, van de betreffende locatie gebeld. Indien deze niet aanwezig is wordt een andere leidinggevende op de hoogte gesteld. Er is altijd een leidinggevende bereikbaar en binnen verantwoorde aanrijdtijd beschikbaar.

Bij eventuele calamiteiten (bijv. één van de pedagogisch medewerkers moet met een kind naar de dokter) wordt de achterwacht vanuit het kantoor of de dicht daarbij liggende opvanglocatie van Waardse Kids Kinderopvang ingeschakeld of de huisarts te Polsbroek als dit nodig is. De telefoonnummers staan op de telefoonlijst in onze overdrachtsmap en zijn dus bij de hand.

Hoofdstuk 3 Pedagogisch beleid

3.1 Pedagogische visie peuteropvang

De peuteropvang van Kinderopvang Polsbroek biedt een passend aanbod voor kinderen van twee tot vier jaar, in een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat, waarin ieder kind de ruimte krijgt zich optimaal te ontwikkelen op fysiek, sociaal, emotioneel en intellectueel niveau.

Voor ouders is de peuteropvang een laagdrempelige voorziening waar opvoedingsuitwisseling plaatsvindt. Vanuit voorgaande benoemen we de volgende kerntaken:

Ontwikkelingsstimulering

Elke peuteropvang heeft tot taak om de brede ontwikkeling van alle peuters te stimuleren. Dit heeft betrekking op zowel de motorische ontwikkeling, als op de sociale-, de emotionele- de cognitieve-, de creatieve- en de taalontwikkeling.

Volgen en signaleren

Elke peuteropvang heeft tot taak ieder kind op een systematische, methodische wijze te volgen in zijn/haar ontwikkeling en welbevinden. En indien daarvoor aanleiding is, zorg te dragen voor een gerichte signalering.

Vormgeven doorgaande ontwikkelingslijn

Een peuteropvang is een belangrijke schakel in de ontwikkelketen van kinderen en daarmee partner in de uitvoering van lokaal jeugdbeleid.

In vervolg op bovenstaande heeft de peuteropvang ten aanzien van ouders een functie op het gebied van afstemming, informatie-uitwisseling en overleg. Tevens vervult de peuteropvang voor ouders een belangrijke "vraagbaakfunctie": het is een laagdrempelige voorziening waar opvoedingsuitwisseling plaatsvindt en een plek waar ouders diverse opvoedingsvragen en -problemen neer kunnen leggen. De peuteropvang heeft daarin een verwijzende taak en fungeert als schakel bij het tot stand brengen van een opvoeding ondersteunend aanbod.

De peuteropvang:

is ontwikkelingsgericht: het bieden van optimale ontwikkelkansen, het stimuleren van een brede ontwikkeling centraal staat; spelen is leren en ontwikkelen.

werkt preventief: de peuteropvang levert een belangrijke bijdrage aan het voorkomen en tijdig signaleren van ontwikkelingsachterstanden. De peuteropvang draagt zorg voor een ononderbroken ontwikkelingslijn.

zou een basisvoorziening moeten zijn: de peuteropvang is behoudens de financiële draagkracht van ouders voor elk kind toegankelijk.

In de peuteropvang wordt het kind de ruimte geboden om te spelen, te ontwikkelen en te ontmoeten. Er wordt veel zorg besteed aan de manier waarop de kinderen worden begeleid. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep zodat de kinderen met plezier naar de peuteropvang komen. De basishouding van de pedagogisch medewerkers wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elk kind individueel en in de groep.

In het voorschoolse traject biedt de peuteropvang een prettige omgeving die zoveel mogelijk aansluit bij de ontwikkelingsfase van het kind en bereidt de peuteropvang voor op de basisschool.

3.2 Pedagogisch doel peuteropvang

Het pedagogisch doel van de peuteropvang is een bijdrage te leveren aan het welzijn en de ontwikkeling van kinderen tussen de twee en vier jaar door het in groepsverband aanbieden van gerichte activiteiten door specifiek daartoe opgeleide professionals. Wij willen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen, zodat de kinderen evenwichtige, sociale, zelfstandige personen worden die een goed gevoel van eigenwaarde hebben. De peuteropvang werkt vanuit die visie en kunnen een eigen, belangrijke bijdrage

leveren. Het worden van een evenwichtig mens heeft te maken met het verwerven van zelfstandigheid, sociale omgang en een goed gevoel voor eigenwaarde.

Subdoelen zijn:

- Wij bieden het kind een veilige en vertrouwde omgeving.
- Wij stimuleren het ontwikkelen van zelfvertrouwen en eigenwaarde.
- Wij leren de kinderen omgaan met waarden en normen.
- Wij stimuleren de zelfredzaamheid en zelfstandigheid.
- Wij stimuleren de sociale omgang tussen kinderen onderling en volwassenen.
- Wij laten de kinderen kennismaken met een breed aanbod aan speelgoed, materialen en activiteiten.
- Wij stimuleren op spelenderwijze en met de VVE-methode "Uk en Puk" de ontwikkeling van het kind.

De bijdrage van de peuteropvang bestaat uit het volgende:

het **sociale aspect**, dat wordt gestimuleerd door:

- Het geven van het goede voorbeeld en voorbeeld gedrag;
- het positief benaderen;
- het stimuleren van samen delen en samenspelen;
- leren overleggen en compromissen sluiten;
- leren dat kinderen een keuze hebben, door te leren dat ze ook "nee" mogen zeggen.

De **zelfstandigheid**, die wordt bevorderd door:

- opdrachtjes te geven;
- te laten helpen;
- zelf de stoel weg te zetten, op te ruimen, leren zelf de jas aan doen;
- te stimuleren om dingen zelf te doen en daarna pas te helpen als het niet lukt.

Het **gevoel voor eigenwaarde**, dat positief beïnvloed wordt door:

- te laten merken dat resultaten niet het belangrijkste zijn, maar dat plezier in wat het kind doet voorop staat;
- een kind te stimuleren in wat het kan, eruit proberen te halen wat erin zit;
- te complimenteren.

3.3 Pedagogische uitgangspunten

Peuters bevinden zich in een fase waarin het belangrijk is dat zij vaardigheden leren in de omgang met mensen, dat ze vertrouwen krijgen in zichzelf en anderen, zich kunnen inleven in een ander en dat ze interesse naar anderen toe leren tonen.

De peuteropvang helpt een peuter met het uitbreiden van zijn ervaringswereld.

De peuteropvang gaat daarbij uit van de volgende pedagogische uitgangspunten:

- Het is belangrijk dat de peuters plezier beleven aan hun verblijf op de peuteropvang. Dit betekent dat 'het spelen' voorop moet blijven staan.
- Het is van belang om de peuter tijdens zijn verblijf op de peuteropvang te begeleiden bij en te stimuleren in zijn ontwikkeling.
- Kinderen worden ondersteund om zich in hun eigen tempo en binnen de eigen mogelijkheden te ontwikkelen, daarin rekening houdend met de groep.
- De peuteropvang is door middel van deskundige leiding bij uitstek een voorziening waar in een vroegtijdig stadium stoornissen in de ontwikkeling van het kind ontdekt kunnen worden, waarna samen met de ouders naar mogelijke oplossingen/hulpmiddelen kan worden gezocht.
- De pedagogisch medewerkers ondersteunen en adviseren ouders waar mogelijk bij de opvoeding van hun peuters.

3.4 Pedagogische middelen

Wij hanteren de volgende pedagogische middelen om de hierboven genoemde visie, doelen en uitgangspunten te bereiken:

- De pedagogisch medewerkers

- De groep
- De activiteiten
- De inrichting en omgeving

3.5 Taal- en interactievaardigheden van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers zetten de onderstaande taal- en interactievaardigheden in om de kinderen goede emotionele en educatieve ondersteuning te bieden.

- **Sensitieve responsiviteit:** de pedagogisch medewerker heeft oog voor de signalen van een kind en speelt hierop in. Door gevoelig te zijn voor deze signalen en hier liefdevol en warm op te reageren draagt zij bij aan het vertrouwen in de ander en het zelfvertrouwen van het kind. Dit begint met het kijken naar kinderen, door te observeren, te zien wat zij nodig hebben en hier op in spelen.
- **Respect voor de autonomie:** je mag zijn wie je bent! Kinderen zijn bezig de wereld om zich heen te ontdekken. De pedagogisch medewerker begeleidt de kinderen waar nodig maar laat ze ook vrij om dingen zelf te ontdekken. De rol van de pedagogisch medewerker is zeer belangrijk zoals complimenten geven, aanmoedigen en steunen waar nodig zijn hierbij essentieel.
- **Structureren en grenzen stellen:** door consequent en respectvol grenzen te stellen aan het gedrag van kinderen, weten kinderen wat je van hen verwacht en wat wel en wat niet mag. De pedagogisch medewerker geeft het goede voorbeeld, herhaalt gedragsregels regelmatig, benoemt gewenst gedrag en beloont waardoor gewenst gedrag in stand blijft. Wanneer een kind iets doet, wat niet mag, geeft de pedagogisch medewerker kort uitleg waarom dat gedrag niet geaccepteerd wordt. De pedagogisch medewerker legt uit wat de gevolgen van gedrag van het kind zijn voor een ander en voor de gevoelens van een ander. Kinderen ontwikkelen op die manier empathie, het vermogen zich in te leven in een ander.
- **Informatie en uitleg geven:** de pedagogisch medewerker praat regelmatig met kinderen en houdt hierbij rekening met het taal- en begripniveau van kinderen. De pedagogisch medewerker stemt taalgebruik af op de mogelijkheden van een kind, zowel qua vorm als qua inhoud.
- **Begeleiden van positieve interactie:** de pedagogisch medewerker heeft door de manier van ondersteunen en begeleiden veel invloed op de manier waarop interacties tussen kinderen verlopen. De pedagogisch medewerker gaat zelf positieve interacties met kinderen aan en bevordert ook positieve interacties tussen kinderen onderling.
- **Ontwikkelingsstimulering:** bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de dingen die je als pedagogisch medewerker doet om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. De pedagogisch medewerker volgt het kind in zijn ontwikkeling en sluit aan bij de behoeften en interesses van het kind.
- **Taalvaardigheid:** de pedagogisch medewerker staat stil bij effectief taalgebruik; wat doe ik, wat zeg ik en hoe zeg ik het tegen een kind?

3.6 Pedagogische visie in de praktijk

Spelen, ontwikkelen en ontmoeten

De peuteropvang is voor kinderen een plek waar ze spelen, ontmoeten en ontwikkelen. Door te spelen in nabijheid van en samen te zijn met andere kinderen, ontmoeten ze anderen en leren daarvan. Door ontmoeten en spelen, ontwikkelen kinderen zich. De peuteropvang is een plek waar kinderen kennismaken met nieuw spel en spel materiaal. Ze komen daarnaast soms voor het eerst in aanraking met leeftijdsgenootjes. Het verblijven in een groep maakt dat kinderen, onder leiding van een pedagogisch medewerker, leren van en met elkaar. De peuteropvang stelt eisen aan kinderen, maar werkt nadrukkelijk niet toe naar vastgelegde eindtermen. Een voortvloeiende van het samen brengen van jonge kinderen is dat ouders met jonge kinderen elkaar ontmoeten. Ze hebben daardoor contact en kunnen onderling informatie uitwisselen.

Wisselwerking kind en omgeving

Een kind dat de peuteropvang bezoekt is niet meer blanco. Het draagt al een bagage aan ervaringen met zich mee, waardoor het gedeeltelijk al is gevormd. In principe heeft ieder kind een drang om te leren en te ontdekken. De omgeving is daarbij een stimulerende factor en kan richting geven aan de

ontwikkeling. Met andere woorden, tussen kind en omgeving is sprake van een wisselwerking. Daarom wordt op de peuteropvang een omgeving gecreëerd waarin een kind zich veilig, geborgen en vertrouwd voelt. Pas dan kan een kind positieve ervaringen opdoen om van te leren.

Die veilige, geborgen en vertrouwde omgeving creëren we door een kind vrijheid te bieden, waardoor het een eigen plek binnen de groep kan zoeken en vrij kan spelen. Het hanteren van een structuur in de dag, waardoor kinderen weten wat hen te wachten staat. De groep en groepsruimte een herkenbare plek te laten zijn voor de kinderen. Dit betekent dat er gewerkt wordt met een vaste groepsindeling en een vaste pedagogisch medewerker op de groep. De kinderen zodanig te benaderen dat ze het gevoel krijgen dat ze er mogen zijn. Dit wordt tot uiting gebracht door het geven van aandacht, een positieve benadering, het geven van complimenten en hulp daar waar nodig. Een kind proberen te begrijpen, waarbij contact met de ouders over het kind van essentieel belang is.

Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in wisselwerking met de omgeving. Een kind wordt geboren met een bepaalde aanleg en eigenheid en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Voor een goede ontwikkeling van het kind is de houding van de pedagogisch medewerker van wezenlijk belang. De houding van de pedagogisch medewerker dient gericht te zijn op een liefdevol en aandachtig begeleiden, ondersteunen en stimuleren, zodat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en ontplooien. De pedagogische relatie die de pedagogisch medewerker met de kinderen heeft, dient naast affectief ook respectvol te zijn. De relatie met de pedagogisch medewerker moet het kind een gevoel van veiligheid, geborgenheid en vertrouwen geven, zodat het kind de omgeving durft te gaan ontdekken en onderzoeken. De pedagogisch medewerker luistert door te kijken waar het kind mee bezig is, wat hij wil, wat hem interesseert of waar hij vragen over heeft. Dit geeft een kind een gevoel van zelfvertrouwen en draagt bij tot een positief zelfbeeld.

Op de groep

De peuters komen minimaal twee keer per week op twee vaste dagdelen naar de peuteropvang. De peuters hebben op deze dagdelen in ieder geval één dezelfde pedagogisch medewerker.

Op de peuteropvang bestaan de groepen uit maximaal 16 peuters per groep. De groepen bestaan uit kinderen van de leeftijd twee tot vier jaar.

Bij Kinderopvang Polsbroek is de peuteropvang samengevoegd met kinderdagopvang. Er worden hier maximaal 14 kinderen per dag opgevangen vanwege de grootte van het lokaal. Niet alle aanwezige kinderen op de groep zullen meegaan in het programma van de peuteropvang. De peuters van de peuteropvang hebben hun eigen programma binnen deze groep waarin peuters die de gehele dag komen ook mee kunnen doen. De overige kinderen (van 0 tot 2 jaar) die op de groep aanwezig zijn worden waar mogelijk mee genomen in dit programma, maar zullen deels ook hun eigen dagindeling volgen.

Team samenstelling

In een peuteropvang groep zijn altijd twee gekwalificeerde pedagogisch medewerkers aanwezig. De vaste pedagogisch medewerkers voldoen aan de opleidingseisen, die voor het werken in een peuteropvang gelden. Er is altijd iemand aanwezig met het diploma BHV (bedrijfshulpverlening). Daarnaast zijn er regelmatig stagiaires van diverse opleidingen. Bij ziekte van één van de pedagogisch medewerkers wordt er een beroep gedaan op een andere gekwalificeerde pedagogisch medewerker, meestal een invalkracht.

Dagindeling

Voor peuters is het belangrijk dat ze zich veilig en vertrouwd voelen. Een vast programma geeft het kind houvast, vergroot het gevoel van veiligheid en vertrouwdheid. Op elke peuteropvang wordt daarom gewerkt met een vaste dagindeling. Er worden activiteiten aan de kinderen aangeboden die aansluiten op het ontwikkelingsniveau van kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Er is na het binnenkomen en afscheid nemen altijd ruimte voor vrij spel. Er zijn gezamenlijke momenten wanneer iets wordt gedronken en gegeten. Er worden activiteiten aangeboden en wordt er dagelijks buiten gespeeld, als het weer het toe laat. In het groepswerkplan is het activiteitenaanbod uitgewerkt in een dag- en weekprogramma. Er wordt gewerkt met het VVE programma Uk & Puk.

Wennen

Er wordt bewust omgegaan met de wenperiode, omdat het belangrijk is dat nieuwe peuters snel vertrouwen in de pedagogisch medewerker krijgen. Het wennen verloopt bij het ene kind makkelijker dan bij het andere. De eerste stap is een bezoek samen met ouder aan de groep waar de peuter geplaatst zal worden. Ook bij ouders speelt het proces van loslaten een rol. Dan worden er afspraken gemaakt voor het wennen.

Brengen en ophalen

De peuter en ouder worden persoonlijk door de pedagogisch medewerker begroet bij het binnenkomen. De meeste ouders blijven nog even spelen, waardoor de overgang van thuis naar de peuteropvang gemakkelijker verloopt. Als de ouder vertrekt, helpt de pedagogisch medewerker als het nodig is bij het afscheid nemen. Het is vooral voor de jonge peuters erg belangrijk, dat hier zorgvuldig mee wordt omgegaan. Peuters moeten weten wanneer hun ouder er nog wel is en wanneer niet meer. Vertrekken zonder afscheid nemen maakt peuters angstig en onzeker.

Duidelijkheid wordt gegeven doordat de pedagogisch medewerker samen met de peuters de ouders uitzwaait.

De pedagogisch medewerker bepaalt samen met de ouder het juiste moment van afscheid nemen. Peuters kunnen zich alleen veilig en vertrouwd voelen als ze weten, dat ze ook weer worden opgehaald. Door het aangeven van een duidelijk oriëntatiemoment wordt het tijdstip van ophalen voor de peuter zo concreet mogelijk.

Aan het eind van de ochtend komen de ouders hun peuter ophalen. Om hier alle aandacht aan te kunnen geven, zorgt de pedagogisch medewerker ervoor dat rond dit tijdstip alle activiteiten zijn afgerond, de peuters zijn dan vrij aan het spelen. Voor de ouder is het leuk om te horen wat hun peuter die dag heeft gedaan. Het is belangrijk dat ouders hun kind afscheid laten nemen van de pedagogisch medewerker. De dag wordt afgesloten en de pedagogisch medewerker weet wie er weg gaat.

Veiligheid

Een goede kind/pedagogisch medewerker relatie ligt aan de basis van kwalitatief goede opvang. De professionele houding van de pedagogisch medewerker maakt een veilige band tussen haar en de peuter mogelijk. De peuter leert erop vertrouwen dat de pedagogisch medewerker er voor hem is wanneer hij haar nodig heeft.

De twee kenmerken hiervan zijn:

1. De pedagogisch medewerker is *sensitief*, dat wil zeggen gevoelig voor signalen die de peuter 'uitzendt'. De pedagogisch medewerker doet telkens moeite aan te voelen en te begrijpen wat de peuter wil, doet of bedoelt.
2. De pedagogisch medewerker heeft niet alleen oog en begrip voor de uitingen van de peuter, zij reageert ook tijdig positief op de signalen van de peuter: zij is *responsief*. Door haar positieve reactie voelt de peuter zich gewaardeerd, begrepen en serieus genomen.

Structuur en stabiliteit

Een omgeving scheppen waarin de peuter zich geborgen voelt, betekent ook een duidelijke en consequente structuur bieden. Door regelmaat, ritme en stabiliteit wordt de wereld om hen heen herkenbaar en dagelijkse gebeurtenissen steeds meer voorspelbaar. Herhaling, regels en gewoonten geven de peuters houvast en zekerheid in een omgeving die aanvankelijk vreemd voor hen is. Structuur en regels geven een kind duidelijkheid over wat er gaat gebeuren en wat er van hem wordt verwacht. Op de peuteropvang is er structuur in de ruimte, structuur in het dagritme, continuïteit in de groepsamenstelling en er zijn regels en gewoonten. Er wordt gebruik gemaakt van dagritme kaarten om het programma voor de kinderen te laten zien.

Hoofdstuk 4 Voor- en Vroegschoolse Educatie

VVE is een educatieve methode voor alle kinderen vanaf ruim twee jaar. Onze peuteropvang is een VVE-peuteropvang. De peuteropvang biedt peuters, die dit nodig hebben, extra ondersteuning om achterstanden voor de start in groep 1 van het basisonderwijs te verminderen of zelfs op te heffen. Om de ontwikkeling van het kind te stimuleren wordt er door de pedagogisch medewerkers een combinatie van twee benaderingswijzen gehanteerd.

De ontwikkelingsgerichte benadering

Deze gaat er vanuit dat kinderen veel ruimte tot eigen initiatief nodig hebben. De invloed van de omgeving en de rol van de pedagogisch medewerkers speelt hier een belangrijke rol. De ontwikkeling van het kind wordt als het ware “uitgelokt”. De pedagogisch medewerkers volgen het ontwikkelingsproces en proberen het kind een stapje verder te brengen door het kind te ondersteunen en te begeleiden.

De programmagerichte benadering

Er worden van te voren activiteiten gepland die gebaseerd zijn op de algemene ontwikkeling of leerlijnen. Hierbij heeft de pedagogisch medewerkers een sturende rol. De inbreng van de kinderen vinden wij hierbij erg belangrijk.

Er wordt gewerkt met de VVE methode Uk en Puk. Met deze methode wordt de basis gelegd voor de Nederlandse taalvaardigheid, zodat de peuters met een redelijke taalvaardigheid aan het basisonderwijs beginnen. De nadruk ligt vooral op de taalvaardigheid spreken en luisteren en op de uitbreiding van de woordenschat. Daarnaast besteedt de methode aandacht aan de ontwikkeling van sociaal communicatieve vaardigheden en aan de beginnende rekenontwikkeling.

Voorwaarden, om actief leren zo optimaal mogelijk te laten verlopen, voldoen de speelruimte en -tijd aan een aantal voorwaarden:

- **Dagritme**
In de groep werken we in een vaste structuur die voor de kinderen zichtbaar is gemaakt d.m.v. de dagritmekaarten.
- **Hoeken**
De groepsruimte is ingedeeld in een aantal duidelijke hoeken, deze hoeken kunnen per thema verschillend zijn, bijvoorbeeld: de huishoek, de leeshoek, bouwhoek.
- **Materialen**
In de verschillende hoeken is veel verschillend materiaal te vinden om de kinderen zoveel mogelijk ervaringen op te laten doen.
- **Observatie**
Door de dag heen worden de kinderen geobserveerd door de pedagogisch medewerkers. Aan de hand van deze observaties wordt de ontwikkeling van de peuters bijgehouden. Daarnaast wordt gekeken op welk gebied een peuter extra stimulering kan gebruiken. Bovendien wordt aan de hand van deze observaties gekeken waar de interesses van de peuters liggen, zodat middels activiteiten in de kleine kring hieraan tegemoet gekomen wordt. Kinderen worden geobserveerd via het kindvolgsysteem Kijk!.

4.1 Taalstimulering programma Uk en Puk

Om kinderen met een taalachterstand of sociaal emotionele problemen, op een kwalitatief goede manier te kunnen stimuleren in hun taalontwikkeling, is het goed dat deze kinderen naast de reguliere groep, twee extra dagdelen de peuteropvang bezoeken. Ze krijgen dan extra aandacht om hun vaardigheden uit te breiden.

Puk speelt een belangrijke rol in het peuteropvang programma. Via Puk worden kinderen betrokken bij een activiteit. Puk is het speelkameraadje van de kinderen, hij is een van hen. Hij maakt dezelfde dingen mee en leeft in een voor de kinderen herkenbare wereld. Kinderen kunnen zich met Puk identificeren.

Samen met Puk leggen we een basis voor de Nederlandse taal zodat de peuters met een redelijke taalvaardigheid aan het basisonderwijs kunnen beginnen. De nadruk ligt vooral bij de taalvaardigheid op het spreken, luisteren en op de uitbreiding van de woordenschat.

Daarnaast besteedt Puk aandacht aan de ontwikkeling van sociaal communicatieve vaardigheden en aan de beginnende rekenontwikkeling.

Puk gaat ook logeren bij de peuters thuis. Hij heeft een rugzakje waar een pyjama in zit. Er hoort ook een schriftje bij waarin de ouders samen met hun kind die dingen opschrijven die het kind samen met Puk heeft gedaan.

Als een kind Puk mee naar huis krijgt is het de bedoeling dat Puk een week later weer terugkomt op de speelzaal. De pedagogisch medewerkers praten dan met het kind op de speelzaal over de logeerpartij en wat ze allemaal samen gedaan en beleefd hebben.

4.2 Observeren en signaleren

De eerste levensjaren zijn heel belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Onze peuteropvang wil er graag toe bijdragen dat de ontwikkeling van het kind goed verloopt. Om de ontwikkeling van het kind goed te kunnen volgen, vullen wij vanaf 2 jaar en 6 maanden een digitale observatielijst van het kindvolgsysteem “Kijk!” in. Daarna wordt het nog een keer ingevuld als uw kind 3 jaar, 3 jaar en 6 maanden en 3 jaar en 10 maanden is.

Voordat uw kind naar de basisschool gaat wordt dit met u doorgenomen. Naast deze observatielijst wordt er ook, voordat uw kind 4 jaar is, een overdrachtsformulier ingevuld.

Deze zal, na ondertekening en toestemming van de ouders, aan de basisschool gegeven worden.

Iedere peuter ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Bij de meeste peuters is geen reden tot bezorgdheid, maar soms kunnen er vragen opkomen over het gehoor, het gezichtsvermogen, de motoriek, taal- en spraakontwikkeling, de opvoeding of het gedrag.

De pedagogisch medewerker bespreekt haar bevindingen met de ouders. In dit gesprek is ruimte voor het uitwisselen van informatie met als uiteindelijke doel een oplossing te vinden waar iedereen zich prettig bij voelt.

Tijdige signalering van een eventuele achterstand of ontwikkelingsstoornis maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven.

De peuteropvang heeft ten aanzien van opvoedvragen een verwijzende taak en kan fungeren als intermediair bij het tot stand brengen van een aanbod voor opvoedingsondersteuning.

Een pedagogisch medewerker kan gebruik maken van advies van de interne pedagogisch coach. Zij werkt ook voor Waardse Kids Kinderopvang en is zo nodig op de groepen aanwezig om de pedagogisch medewerkers ondersteuning te bieden bij hulpvragen. Ook kunnen zij tijdens een overleg werksituaties bespreken. Wanneer het nodig is kunnen er ook externe deskundigen ingeschakeld worden. Mensen die gespecialiseerd zijn in problemen die kunnen optreden bij opgroeiende peuters, zoals een logopediste of consultatiebureauarts. Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor hun peuter. Wanneer ouders niets doen met het advies en geen verdere stappen ondernemen of toestemming geven tot, dient de pedagogisch medewerker dit ten allen tijde te respecteren. Hierop is één uitzondering: bij een vermoeden van kindermishandeling wordt contact opgenomen met Veilig Thuis.

4.3 Kinderen met een opvallende ontwikkeling

De toelating van kinderen met een opvallende ontwikkeling gebeurt in nauw overleg met de ouders en eventueel hulpverlenende instanties. Elke vraag wordt apart bekeken op de volgende punten: Kan de peuteropvang het kind bieden wat het nodig heeft? Zijn er speciale voorzieningen nodig? Na plaatsing is er regelmatig overleg met de ouders en evt. andere betrokken instellingen die het kind bezoekt. Doel van het overleg is een zo goed mogelijk afgestemde begeleiding van het kind.

In alle gevallen weegt de pedagogisch medewerker zorgvuldig af of er voldoende tijd, deskundigheid, ervaring en middelen in de groep aanwezig zijn om de peuter met een beperking goed op te kunnen vangen.

4.4 Doorgaande lijn

De peuteropvang staat met haar activiteiten niet op zichzelf in de gemeente Lopik. De inhoudelijk kwalitatieve aspecten van de peuteropvang zijn naast het bieden van speelgelegenheid erop gericht het kind voor te bereiden op de basisschool. Kinderen leren sociale, cognitieve en motorische vaardigheden. Hiervoor is een goed overleg en een goede afstemming met de basisscholen in de gemeente van belang.

Pedagogisch Beleidsplan & VVE plan peuteropvang

Status: vastgesteld

Datum: mei 2019

Evaluatiedatum: mei 2021

Beheerder: Jessica Verhoog

Met in achtneming van de privacyregels en dus in overleg met de ouders wordt relevante informatie betreffende het functioneren van kind besproken met de basisschool. Het is belangrijk dat het pedagogisch beleid van de peuteropvang en ook de methodiek zoals toegepast door pedagogisch medewerkers afgestemd is op de eisen die de basisschool stelt. Dit bevordert een eenduidige en professionele begeleiding en overdracht naar de basisschool.

Hoofdstuk 5 Het pedagogisch werkplan

De pedagogische visie geeft richting aan de uitvoering van de dagelijkse activiteiten, de speel-leeractiviteiten en de verzorg-leeractiviteiten. Hoe wij de pedagogische doelen willen bereiken beschrijven we per doel in het pedagogisch werkplan. Per doel worden de vier middelen toegelicht.

5.1 Doel 1 Wij bieden emotionele veiligheid en geborgenheid aan de kinderen

Voor kinderen zijn geborgenheid en veiligheid erg belangrijk, daarom willen we een omgeving creëren waarin ieder kind zich prettig voelt en zich optimaal kan ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers zijn hierin voorwaardenscheppend, evenals de inrichting en de aanwezigheid van leeftijdsgenootjes in een vaste groep. De pedagogisch medewerkers worden terecht het meest belangrijke instrument genoemd binnen de peuteropvang.

Door de pedagogisch medewerker

Elk moment waarop de pedagogisch medewerker in contact is met het kind is een pedagogisch moment. Wij bieden het kind geborgenheid en veiligheid.

De pedagogisch medewerker is zichtbaar voor het kind, we vangen het kind op bij vreugde en verdriet. Alle kinderen krijgen, zowel in groepsverband als individueel, genoeg aandacht geboden en onderlinge contacten worden gestimuleerd.

We zitten op één lijn met de regels. We zijn consequent, als we dingen zeggen gaan we ze ook doen, dit geeft kinderen duidelijkheid. Daarbij hebben we altijd oog voor de eigenheid van het kind.

Door de groep

Bij de eerste kennismaking stellen wij het kind en de ouders in de gelegenheid om te wennen aan de groepsruimte, de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Op de groep werken zoveel mogelijk dezelfde pedagogisch medewerkers, zodat de kinderen met hen een goede band op kunnen bouwen.

Om samen prettig in een groep te kunnen functioneren, zijn regels nodig.

Regels bieden structuur, waardoor de kinderen weten waar ze aan toe zijn, wat een gevoel van veiligheid geeft. Door heldere regels en de voorbeeldfunctie die wij hebben, leren kinderen het belang kennen van normen en waarden.

Dagindeling peuteropvang:

08.45 - 09.00 uur	De pedagogisch medewerkers ontvangen ouders/verzorgers en kind. Eventuele bijzonderheden worden uitgewisseld, zodat je van elkaar weet wat er speelt. Tijdens de inloop zoeken de kinderen zelf, of samen met ouder/verzorgers, een activiteit. De pedagogisch medewerkers helpen ouder/verzorgers en kind bij het afscheid nemen en waar nodig worden kinderen getroost. Het is belangrijk om duidelijk afscheid te nemen van uw kind, omdat anders de mogelijkheid bestaat dat uw kind denkt dat u niet meer terugkomt. De kinderen bepalen zelf het afscheid ritueel. Als uw kind samen met de pedagogisch medewerker wil zwaaien gaan we met ze mee naar het raam. Als een kind liever alleen wil zwaaien respecteren we dat ook. Sommige kinderen willen helemaal niet zwaaien. Als de ouders weggaan, wordt het kind begeleid bij het vrij spelen.
9.00 - 9.30 uur	<i>Vrij spelen / activiteit</i> Kinderen mogen vrij gaan spelen of mee doen met een activiteit binnen het thema die de pedagogisch medewerker aanbiedt. Dit kunnen allerlei soorten activiteiten zijn: kleien, kleuren, plakken, prikken, maar ook spelletjes, puzzels, ontwikkelingsmateriaal, etc.
9.30 - 10.00 uur	<i>Opruimen / fruit eten</i> Er wordt door de pedagogisch medewerkers een liedje gezongen om het opruimen te stimuleren. Als alles is opgeruimd, gaan we aan tafel. De kinderen gaan aan tafel zitten, we zingen we een liedje, smakelijk eten/drinken, en dan krijgen de kinderen fruit. Als het fruit op is, krijgen ze drinken. Dan gaan de kinderen die zindelijk zijn, onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers naar de wc. Na

	<p>het plassen worden de handen gewassen. De luiers worden, indien nodig, verschoond.</p> <p><i>Kringmoment aan tafel</i> Alle peuters zitten in de kring. In de kring wordt een activiteit met alle peuters gedaan, bijvoorbeeld voorlezen, het zingen van liedjes, een spelletje om de sociale, taal- of rekenontwikkeling te stimuleren.</p>
10.00 - 10.45 uur	<p><i>Vrij spelen / activiteit / kleine kring en extra VVE activiteiten</i> Kinderen mogen vrij gaan spelen of mee doen met een activiteit binnen het thema die de pedagogisch medewerker aanbiedt. Dit kunnen allerlei soorten activiteiten zijn: kleien, kleuren, plakken, prikken, maar ook spelletjes, puzzels, ontwikkelingsmateriaal, etc. Wanneer er kinderen met een VVE indicatie op de peuteropvang zitten op die ochtend dan wordt er in deze tijd extra aandacht besteedt aan deze doelgroep door middel van stimulerende activiteiten.</p>
10:45 - 11:15 uur	<p><i>Buiten spelen</i> Bij slecht weer worden er binnen activiteiten aangeboden, zoals bewegingsspelletjes dansen of andere activiteiten die ook weer met het thema te maken hebben.</p>
11:15 - 11:30 uur	<p><i>Kringmoment</i> Puk, de pop die bij de methode Uk & Puk hoort, gaat regelmatig met een kind mee logeren. Hij of zij mag dan in de kring vertellen wat ze samen met Puk beleefd hebben. Als Puk niet mee geweest is met een kind dan wordt er een andere kringactiviteit in het thema gedaan. Daarna zingen we wat liedjes die met het thema te maken hebben en lezen we voor.</p>
11.30 - 12:15 uur	<p><i>Middageten</i> Doordat de peuteropvang bij Kinderopvang Polsbroek gecombineerd is met de kinderdagopvanggroep blijven alle peuters een broodje eten tussen de middag. De kinderen eten boterhammen met hartig of zoet beleg en drinken melk of water. Peuters vanaf 3 jaar mogen zelf boter op hun brood smeren, hierin wordt hun zelfstandigheid gestimuleerd.</p>
12:45 - 13:00 uur	<p><i>Ophalen</i> De kinderen worden opgehaald. De pedagogisch medewerkers bespreken voordat de ouder/verzorger de peuter meeneemt hoe het gegaan is die dag en of er bijzonderheden zijn. Na deze overdracht neemt de ouder/verzorger de verantwoordelijkheid voor het kind weer over.</p>
08.45 - 09.00 uur	<p>De pedagogisch medewerkers ontvangen ouders/verzorgers en kind. Eventuele bijzonderheden worden uitgewisseld, zodat je van elkaar weet wat er speelt. Tijdens de inloop zoeken de kinderen zelf, of samen met ouder/verzorgers, een activiteit. De pedagogisch medewerkers helpen ouder/verzorger en kind bij het afscheid nemen en waar nodig worden kinderen getroost. Het is belangrijk om duidelijk afscheid te nemen van uw kind, omdat anders de mogelijkheid bestaat dat uw kind denkt dat u niet meer terugkomt. De kinderen bepalen zelf het afscheid ritueel. Als uw kind samen met de pedagogisch medewerker wil zwaaien gaan we met ze mee naar het raam. Als een kind liever alleen wil zwaaien respecteren we dat ook. Sommige kinderen willen helemaal niet zwaaien. Als de ouders weggaan, wordt het kind begeleid bij het vrij spelen.</p>

Door de omgeving en inrichting

De inrichting van zowel de binnenruimte als de buitenruimte, is zeer bepalend voor de sfeer, gebruiksvriendelijkheid en het gevoel van geborgenheid en veiligheid voor de kinderen. Door een ruimte te creëren met verschillende hoekjes, bieden wij kinderen de mogelijkheid zich terug te trekken.

We hebben spelmateriaal voor verschillende ontwikkelingsfasen, maar niet teveel spullen op de groep, zodat er genoeg ruimte is om vrij te spelen en ieder kind zijn eigen plekje kan creëren. Door de ruimte op deze manier uitdagend en spannend te houden, kunnen kinderen op eigen wijze dingen ontdekken of doen.

We maken het gezellig door het gebruik van vrolijke kleuren, leuke hoeken en eigengemaakte knutsels. We creëren een veilige en vertrouwde sfeer voor de kinderen.

Door de activiteiten, spel en materialen

We passen de activiteiten aan, aan de ontwikkeling van het kind, wel uitdagend, maar niet te moeilijk. We dwingen kinderen niet om iets te doen, maar geven ze soms wel een stimulerend duwtje in de rug.

Door herhaling van activiteiten, worden deze herkenbaar, vertrouwd en voorspelbaar voor kinderen.

Doordat we samen activiteiten ondernemen bieden we veiligheid.

5.2 Doel 2 We zien ieder kind als een uniek individu en we respecteren deze individualiteit

Kinderen willen zich ontwikkelen en doen dit binnen hun eigen mogelijkheden en grenzen. Wij staan een individuele benadering voor en respecteren de eigenheid van het kind. Hierbij wordt van gelijkwaardigheid uitgegaan.

Er wordt ingespeeld op het gegeven dat een andere omgeving, anders dan thuis, een aanvulling kan zijn op het gezinsmilieu. We spelen in op initiatieven van kinderen. Er wordt oprecht naar kinderen gekeken en geluisterd.

Zoals overall komen op de peuteropvang kinderen met verschillende achtergronden, culturen, religies en behoeften. Al deze verschillen komen samen in één groep, daarom is het van belang voor de kinderen om zichzelf te kunnen zijn. De pedagogisch medewerker accepteert en respecteert die verschillen, waardoor ook de kinderen dit leren.

Door de pedagogisch medewerker

We vragen ouders om te komen kijken, geven dan uitleg en geven een intake formulier mee.

Bij de eerste kennismaking vraagt de pedagogisch medewerker aan de ouders en/of verzorgers om informatie om het kind te leren kennen en zo kunnen we ingaan op de behoeften van de ouders en het kind. Er is gelegenheid voor een intakegesprek, ouders maken hierin een keus.

De behoeften van elk kind zijn erg verschillend, daarom geven wij elk kind de aandacht die het nodig heeft. Tijdens de brengmomenten nemen we de tijd om het kind op zijn gemak te stellen.

Door aandacht te hebben voor het individu stellen we de kinderen op hun gemak of bieden we juist de wat drukkere kinderen een rustig spelletje aan. Door middel van het kindvolgsysteem dat we elk half jaar invullen, brengen we die behoeften van elk kind in kaart en zo ontstaat een goed beeld van elk kind. Wij vinden het erg belangrijk om zowel met collega's als de ouders een goede en eerlijke communicatie te hebben over de kinderen. Daarbij geldt ook dat we niet tegen derden praten over de kinderen.

Wij vinden het erg belangrijk om kinderen gelijk te behandelen, ieder kind is uniek, alle kinderen zijn gelijkwaardig. Zo respecteren we het geloof van de kinderen, houden we rekening met allergieën en komen we tegemoet aan wensen van ouders. Dit tot aan de grenzen van wat mogelijk is binnen de groep.

In de groep stellen we duidelijke regels en zijn we ook consequent in het volgen ervan. We benaderen de kinderen op een positieve en stimulerende manier. We gaan uit van wat het kind kan en moedigen het zo aan nieuwe dingen te proberen. We bieden kinderen die het nodig hebben een plek om even alleen te kunnen spelen.

Door de groep

Door de kinderen structuur te bieden, gevoelens te verwoorden en ruimte te geven vergroot hun eigenwaarde waardoor ze zichzelf kunnen ontwikkelen tot een uniek mens.

Tijdens eet- en kring momenten luisteren en kijken we naar de kinderen als ze willen vertellen wat ze hebben meegemaakt. Het is belangrijk om alle kinderen de tijd en de ruimte te geven om wat te vertellen

in de kring. Kinderen leren op een speelse manier luisteren naar elkaar, op hun beurt te wachten, het wel of niet meedoen aan een gesprek, door deze ruimte ontwikkelen ze wat ze zelf belangrijk vinden.

In een groep komen natuurlijk ook conflicten voor of minder leuke gebeurtenissen, wij als peuterspeelzaalleidsters proberen elk kind te beschermen, maar kijken hoe het kind in staat is dit zelf op te lossen. Wij stimuleren de kinderen om voor zichzelf op te komen. Wij helpen en begeleiden de kinderen in 'conflictsituaties'. Veiligheid staat hierbij voorop. We leggen de kinderen uit wat wel kan plaatsvinden door behoeftes te benoemen en te uiten, ook zal waar nodig even een rustmoment worden ingezet voor het kind dat dit nodig heeft.

We hebben oog voor het individuele kind.

Door de omgeving en inrichting

De groep bestaat uit verschillende hoekjes, hierdoor kan een kind zelf kiezen waarmee het gaat spelen. Het meubilair is aangepast aan wat voor het kind geschikt is.

De pedagogisch medewerkers letten goed op of de kinderen voldoende uitdaging hebben tijdens hun spel en zij spelen hierop in door ruimte te creëren voor elk kind.

De locatie beschikt over een uitdagende, veilige buitenspeelplaats en geschikt buitenspel materiaal.

Door de activiteiten, spel en materialen

Bij alle groepen wordt goed gekeken naar het ontwikkelingsniveau en de ontwikkelbehoefte van elk kind. Er wordt zoveel mogelijk uitdaging gecreëerd door het aanbieden van juiste spelletjes, activiteiten en materialen om zich verder te kunnen ontwikkelen.

De pedagogisch medewerkers gaan steeds op zoek naar nieuwe materialen om kinderen de uitdaging te kunnen blijven bieden, in te kunnen spelen op zelfde interesses van kinderen doormiddel van thema's, spelletjes, speelmateriaal en knutselactiviteiten.

5.3 Doel 3 Wij stimuleren het kind bij de ontwikkeling van zijn zelfvertrouwen en zelfredzaamheid

Er wordt uitgegaan van de potentie en de mogelijkheden van een kind. De kinderen worden positief benaderd; er wordt uitgegaan van de competenties van het kind. Dit bevordert het zelfvertrouwen. Kinderen leren en ontwikkelen zich voortdurend. Het is belangrijk om hier als pedagogisch medewerker op in te spelen. Wanneer kinderen ervaren en te horen krijgen dat wat ze doen goed is, bevordert dit hun zelfvertrouwen. Het vormt vaak een extra stimulans voor de kinderen om een stapje verder te gaan.

Door de pedagogisch medewerker

Wij benaderen de kinderen positief. Wij laten de kinderen zien dat we vertrouwen in hen hebben door kinderen de mogelijkheid te geven om dingen zelf te proberen en op te lossen. Door de kinderen te laten ervaren dat ze zelf situaties op kunnen lossen krijgen ze zelfvertrouwen en leren voor zichzelf op te komen.

De pedagogisch medewerker observeert hoe kinderen omgaan met conflicten en ondersteunt waar nodig. In de begeleiding van de kinderen hebben we in het bijzonder aandacht voor het stimuleren en aanmoedigen om dingen zelfstandig te doen. Hierdoor dagen we de kinderen uit en geven we ze de mogelijkheid om zich te ontwikkelen tot kinderen met zelfvertrouwen.

Wij vinden het belangrijk om goed gedrag te benoemen en negatief gedrag om te buigen tot positief gedrag.

Door de groep

We vinden het belangrijk dat de kinderen bij elkaar betrokken zijn. We vieren gezamenlijk feest wanneer de kinderen jarig zijn, een broertje of zusje krijgen en bij vertrek krijgen de kinderen een feestmuts en mogen de kinderen trakteren.

We beginnen met opruimen en maken daar een spel van door een opruimliedje te zingen. Zo stimuleren we de kinderen om mee te helpen met opruimen. We geven ze complimenten wanneer ze met elkaar

opgeruimd hebben. Het complimenteren van goed gedrag is erg belangrijk voor het ontwikkelen van het zelfvertrouwen. Wanneer een kind iets goed gedaan heeft kun je hier de aandacht op vestigen, zodat de andere kinderen gestimuleerd worden het ook te doen.

We stimuleren de kinderen om zelfstandig dingen te doen.

Wij stimuleren de onderlinge contacten door de kinderen met elkaar te laten spelen. Er zijn kinderen, die het moeilijk vinden om contact te maken met andere kinderen. Wij stimuleren hen door situaties te creëren, waarin een kind de mogelijkheid heeft om toenadering te zoeken tot andere kinderen. Wanneer je een uitdagende activiteit aanbiedt stimuleer en daag je kinderen uit om contacten met andere kinderen te maken.

Wij vinden het belangrijk om te respecteren dat ook kinderen hun voorkeuren hebben voor bepaalde kinderen. Dit respecteren wij door kinderen niet te dwingen om met het betreffende kind te spelen. Het kan voorkomen dat kinderen negatief gedrag bij elkaar naar boven halen. Wij begeleiden deze kinderen in hun contacten. Soms is het nodig om ze even uit elkaar te halen.

Door de omgeving en inrichting

De groep is zo ingericht dat de kinderen zelf kunnen zien en kiezen waar ze mee willen spelen. Dit doen we door het spelmateriaal en de thema tafel op ooghoogte te plaatsen. Door het zelf te laten pakken, te gebruiken en ook weer terug te zetten van spelmaterialen leren de kinderen zelfstandig te handelen, vaardigheden te ontwikkelen en taken goed te volbrengen. Hierdoor durven kinderen initiatieven te nemen. Bij peuters is het belangrijk dat de ruimte uitlokt tot spelen. Kinderen mogen zelf kiezen waar ze mee willen spelen. We hebben hoekjes met verschillende materialen, die ervoor zorgen dat kinderen gaan spelen. Ze kunnen bouwen, rollenspelen doen, kleuren etc.

De wc's zijn vrij toegankelijk waardoor kinderen geen hulp nodig hebben, maar zelf naar de wc kunnen.

Door de activiteiten, spel en materialen

We stimuleren de kinderen door ze zelf te laten ontdekken.

Spelletjes en materialen zijn aangepast aan het niveau van de kinderen.

Als kinderen zelf een idee hebben gebruiken we deze inbreng voor een activiteit. Verder proberen we alles in spelvorm zelf te laten doen. Ook proberen we de kinderen te laten helpen door het aan hen te vragen.

De peuters spelen regelmatig buiten. De kinderen doen een activiteit of mogen zelf spelen. Tijdens het buitenspelen geven wij de kinderen de ruimte om te ontdekken. Wel geven wij duidelijk aan wat ze wel en niet mogen.

5.4 Doel 4 Wij stimuleren het kind bij de ontwikkeling van zijn sociale competenties

Bij het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden gaat het om vaardigheden die het kind bezit om zich te uiten en met anderen om te gaan. Het gaat om een breed scala van sociale vaardigheden, zoals samenwerken, delen elkaar de beurt geven, ruzie oplossen. Deze competenties worden gestimuleerd door het aanbieden van activiteiten, maar soms ook door gebeurtenissen in de groep op zijn beloop te laten.

Door de pedagogisch medewerker

Kinderen kopiëren gedrag dat zij zien bij de volwassenen die voor hen zorgen. De pedagogisch medewerker behoort daarom een rolmodel voor de kinderen te zijn.

Zij kan dit bereiken door het goede voorbeeld te geven aan de kinderen en de kinderen leren hoe zij met elkaar om moeten gaan. Wij vinden het van belang om ook gesproken duidelijk te maken wat we doen en vooral waarom we dat doen. Door middel van complimentjes belonen we het sociale gedrag van het kind. We laten de kinderen elkaar helpen.

Door de groep

Kinderen leren van elkaar en zijn elkaars voorbeeld. In de groep leren kinderen om te gaan met elkaar, waardoor zij zichzelf ook weer beter leren kennen. Wij benutten de groep als pedagogisch middel, om de kinderen te helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen.

Het belangrijkste is om kinderen te leren dingen samen te doen.

Doordat de kinderen met andere kinderen van verschillende achtergronden op de groep spelen, leren ze dat iedereen anders is. En om daar respect voor te hebben. Als de verschillen leiden tot vragen van kinderen,

Pedagogisch Beleidsplan & VVE plan peuteropvang

Status: vastgesteld

Datum: mei 2019

Evaluatiedatum: mei 2021

Beheerder: Jessica Verhoog

gaan we hierover in gesprek met de kinderen. We gebruiken andere kinderen als voorbeeld. Op de groep is samenspel een onderwerp wat veel terug komt. Omdat er veel kinderen in een lokaal aanwezig zijn, moeten zij leren met elkaar te spelen, te delen, samen opruimen en elkaar te helpen. De pedagogisch medewerker vervult hierin een begeleidende rol, wanneer kinderen hier zelf niet uitkomen. De kinderen leren hierdoor ook goed hun eigen grenzen te kennen.

Door de omgeving en inrichting

Het lokaal is een veilige basis voor de kinderen. Zij kennen het goed en weten wat daar te vinden is. We creëren een huiselijke sfeer waardoor de kinderen zich veilig en vertrouwd zullen voelen.

Door de omgeving uitnodigend in te richten, zullen kinderen eerder geneigd zijn samen te spelen.

Hierbij is het belangrijk dat je veel verschillende plekken creëert, waardoor de kinderen samen kunnen spelen, maar ook zich terug kunnen trekken om alleen te spelen.

Kinderen leren van elkaar, niet alleen door met elkaar te spelen, maar ook door naar elkaar te kijken. Ook door het plaatsen van spiegels zullen kinderen naar elkaar kunnen kijken. Door deze indirecte manier van kijken, kunnen ook de verlegen kinderen toch naar de andere kinderen kijken en iets van hen opsteken.

Ook is het natuurlijk leuk om samen voor de spiegel te staan/ zitten/ liggen en elkaar na te doen. De spiegel is een mooi hulpmiddel voor kinderen om hun eigen ik te ontdekken.

Door de activiteiten, spel en materialen

Veel activiteiten zijn gericht op samenspel op de groep. De kinderen leren naast elkaar en met elkaar te spelen. Met kringactiviteiten en liedjes zingen leren kinderen saamhorigheid te waarderen en op hun beurt te wachten als een ander kindje aan de beurt is.

Bij veel activiteiten zoek je ook echt de interactie tussen de kinderen en dan speel je daar op in. De kinderen sturen in grootste lijnen de activiteit. En de pedagogisch medewerkers sturen en motiveren de kinderen hier in. Door de kringactiviteiten leren kinderen van elkaar en gaan met elkaar meedenken. Bij de peuters doen we spelletjes met de hele groep en zorgen ook dat iedereen meedoet en aandacht krijgt, door elk kind aan de beurt te laten komen. Zelfs al vinden ze dit nog een beetje spannend. Door kinderen met hetzelfde materiaal te laten spelen leren ze met elkaar delen en kunnen kijken wat de andere met het materiaal doet. Dit leidt soms tot elkaar nadoen/met elkaar spelen.

5.5 Doel 5 Wij stimuleren het kind bij de ontwikkeling van zijn cognitieve en motorische vaardigheden

Cognitieve vaardigheden zijn vaardigheden gericht op het opnemen, verwerken, beoordelen, toepassen en (re)produceren van informatie.

Kinderen worden ondersteund bij de ontwikkeling van het leren en leren denken in brede zin, waarin taal onmisbaar is. Kinderen hebben van nature de drang tot het ontdekken van hun omgeving en tot communicatie met andere mensen. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen bij hun spel en nodigen hen uit tot nadenken en benoemen.

Ervan uitgaande dat de motorische ontwikkeling van kinderen zich vanzelf steeds verder ontwikkelt, vinden wij het belangrijk om deze motorische vaardigheden te bevorderen. Deze stimulering kan bestaan uit het aanbieden van binnenactiviteiten waarbij de fijne of grove motoriek wordt aangesproken. Daarnaast draagt het spelen in de speciaal daarvoor ingerichte buitenspeelplaats bij aan het leren van klauteren, rennen en fietsen. We vinden het belangrijk dat kinderen iedere dag buiten spelen mits het weer het toelaat.

Door de pedagogisch medewerker

Gedurende de ochtend is de pedagogisch medewerker bezig met het stimuleren van de cognitieve en motorische vaardigheden van het kind. Dit gebeurt op zeer verschillende manieren. In de omgang met de kinderen zijn we continu bezig met communicatie en zijn wij een voorbeeld voor de kinderen. De pedagogisch medewerker biedt uitdagende activiteiten aan, passend bij de leeftijd en het niveau van het kind. Als kinderen iets moeilijk vinden en op willen geven, stimuleert de pedagogisch medewerker het kind om door te gaan. De pedagogisch medewerker is er om cognitieve vaardigheden steeds te herhalen en te blijven oefenen, zowel individueel als in groepsverband. Het is belangrijk dat er veel gelezen wordt met de kinderen. In de kring, in groepsverband, maar soms ook in kleinere groepjes of individueel worden boekjes

voorgelezen. Voor, tijdens en na het verhaal stelt de pedagogisch medewerker vragen hierover aan de kinderen. Zo worden de kinderen gestimuleerd om na te denken over het boekje wat voorgelezen is.

Op motorisch vlak biedt de pedagogisch medewerker ook verschillende activiteiten aan. Ook tijdens het buiten spelen houdt zij de motorische ontwikkeling van de kinderen in de gaten. Dit gaat vooral om de grove motoriek, maar tijdens bijvoorbeeld het knutselen wordt er op de fijne motoriek gelet. De pedagogisch medewerker houden de ontwikkelingen van de kinderen bij door middel van het invullen van het kindvolgsysteem. Aan de hand hiervan kunnen speciaal op het individuele kind gerichte activiteiten aangeboden worden. Ook is er veel terugkoppeling met de thuissituatie door middel van een overdrachtsgesprekje aan het begin of einde van de dag en de jaarlijkse oudergesprekken en de extra VVE-oudergesprekken.

Door de groep

Een groot deel van de cognitieve en motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd in groepsverband. In de kring worden activiteiten aangeboden op cognitief en motorisch gebied.

In subgroepjes kunnen gezelschapspelletjes, aangepast aan leeftijd en niveau, worden gedaan.

Op motorisch gebied worden activiteiten in groepsverband aangeboden in de kring. Hierbij kan je denken aan bewegingspelletjes met of zonder muziek. Ook de vrije spelmomenten, waarin kinderen zelf kunnen onderzoeken en ontdekken, zijn hierbij erg belangrijk.

Kinderen van verschillende leeftijden en ontwikkelingsstadia spelen samen op een groep, waarbij ze van elkaar kunnen leren. Door een vast ritme en veel herhalen leren de kinderen op hun eigen manier.

Door de omgeving en inrichting

De inrichting van zowel de binnen- als de buitenruimte speelt een grote rol in de ontwikkeling van het kind. Op de groep wordt er gewerkt met hoeken. Ook staat er een bank in de ruimte waarop de pedagogisch medewerker kan gaan zitten met de kinderen om bijvoorbeeld een boekje te lezen. Aan tafel kunnen de kinderen verschillende activiteiten doen, zoals: puzzelen, kleuren, knutselen, kleien, een spelletje, etc. Hierbij wordt de fijne motoriek gestimuleerd. In de kring worden vaak spelletjes gedaan en er kan worden gedanst of er worden bewegingspelletjes gedaan. Buiten wordt de ontwikkeling o.a. gestimuleerd door rijdend materiaal en diverse speel- en klimtoestellen.

Door de activiteiten, spel en materialen

We beschikken over allerlei verschillende materialen die aangepast zijn aan de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De activiteiten die we met de kinderen doen worden ook aangepast aan leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Activiteiten kunnen in groepsverband gedaan worden, maar ook in een één op één situatie.

Door afwisseling, herhaling en gevarieerde spelmaterialen wordt het kind gestimuleerd tot ontwikkelen op cognitief en motorisch vlak.

5.6 Doel 6 Wij ondersteunen de kinderen bij hun ontwikkeling van waarden en normen

Binnen de peuteropvang komen dagelijks verschillende culturen bijeen, wat bijdraagt aan een ontmoetingsplaats voor kinderen. Door de verschillende culturen kan er aan de kinderen geleerd worden dat iedereen anders is.

Door de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker heeft altijd een voorbeeldfunctie voor de kinderen.

Ook helpt de pedagogisch medewerker in de ontwikkeling van de kinderen elkaar te respecteren. Dit doen we door alle kinderen in hun waarde te laten, de grenzen van de kinderen aan te laten geven, onze eigen grenzen aangeven. Als pedagogisch medewerker heb je aandacht voor de verschillen die er zijn. Door zelf hier netjes mee om te gaan leer je dit ook aan de andere kinderen. Je kunt dit ook benoemen en uitleggen naar de kinderen toe.

We zorgen zo voor een professionele uitstraling binnen op de locaties volgens onze beroepscode.

Door de groep

De pedagogisch medewerkers leren kinderen op elkaar wachten. Samen spelen en samen delen speelt een belangrijke rol op de peuteropvang. Hierin helpen en begeleiden we de kinderen. Daarin trekken we als pedagogisch medewerkers één lijn.

Als een pedagogisch medewerker een kind roept, schreeuwen we niet maar lopen naar het kind toe en kijken het kind aan, zakken door de knieën of gaan op een stoel zitten, zodat we op dezelfde hoogte met kinderen spreken. Met elkaar ruimen we het speelgoed op. We zingen een liedje en complimenteren elkaar en benoemen goed gedrag.

Door de omgeving en inrichting

Wij bieden een schone, rustige ruimte. Kapot speelgoed wordt weggegooid en vervangen. Al het speelgoed zit in bakken waar de kinderen makkelijk bij kunnen. Ook is het gemakkelijk om het weer met elkaar op te ruimen. Door regels steeds op dezelfde manier te gebruiken en ze toe te passen, weten de kinderen waarvoor iets bestemd is en hoe je dit hoort te gebruiken.

Door regel en regelmaat leren kinderen gewoontes kennen en normen en waarden toe te passen. Alleen, maar vooral met elkaar. Het afval wordt gescheiden.

Door de activiteiten, spel en materialen

Door de materialen en de activiteiten op de groep op het niveau van de kinderen aan te passen, leren we ze er op de goede manier mee om te gaan. De pedagogisch medewerkers lezen boekjes met de kinderen over herkenbare situaties. Hierin leren kinderen situaties te herkennen.

Hoofdstuk 6 Pedagogisch klimaat

6.1 Basishouding

De basishouding van de peuterspeelzaalleidster kenmerkt zich door de volgende eigenschappen:

Wij stralen plezier en enthousiasme uit;

Wij nemen de kinderen serieus;

Wij werken gestructureerd;

Wij spreken de kinderen aan op hun gedrag op een manier, dat past bij hun leeftijd;

Wij streven ernaar, dat de kinderen het naar hun zin hebben, zich geborgen voelen;

Wij stellen ons open op voor zowel collega's, kinderen als ouders;

Wij stralen vertrouwen uit naar de kinderen, ouders en collega's;

Wij oordelen en veroordelen anderen niet op gedrag, uiterlijk, leeftijd, geloof of geslacht.

6.2 Gedragsregels

Wij onderkennen de volgende gedragsregels in de omgang met kinderen:

Met volle aandacht

Belangrijk is dat het kind jouw volle aandacht krijgt.

Er 1 op 1 contact is.

Er zijn met en voor dat ene kind (of subgroepje).

Tijd en geduld hebben.

Ruimte geven aan kinderen.

Kijk en luister

Contact begint met goed kijken en luisteren.

Wat heeft het kind mij te vertellen, waar vraagt hij om?

Je laten verrassen / openheid in contact.

Eigen plan en verwachtingen los laten / doseren.

Zie de emoties van het kind.

6.3 Corrigeren en complimenteren

Als een kind iets goed doet, leuks doet, iets gemaakt heeft, iemand geholpen heeft, belonen wij het kind door positieve aandacht.

Wij helpen het zelfvertrouwen van de kinderen te ontwikkelen, door hen positieve aandacht en complimenten te geven. Wij stimuleren de kinderen om zelf(standig) iets te doen, te proberen. Wij zijn enthousiast als een kind iets op zijn eigen wijze doet of probeert. Op deze wijze stimuleren wij gewenst gedrag.

Vanzelfsprekend zijn er ook momenten waarop een kind gedrag vertoont wat niet past op de groep. De peuterspeelzaalleidster zal dan het kind hierop aanspreken en/of gepaste maatregelen treffen.

Hoofdstuk 7 Ouders

7.1 Visie op ouderbeleid

Om peuters optimale ontwikkelkansen te kunnen bieden, heeft elke peuteropvang een taak ten opzichte van ouders. Niet in de laatste plaats omdat ouders verantwoordelijk zijn en blijven voor hun peuters. Ook bij het vormgeven van de doorgaande ontwikkelingslijn is de hulp van de ouders in de thuissituatie gewenst. Informatie-uitwisseling, overleg en afstemming m.b.t. de aanpak van de individuele peuter zijn taken die iedere peuteropvang ten opzichte van ouders heeft.

Voor veel ouders werkt deze informatie-uitwisseling als opvoedingsondersteuning.

De peuteropvang vervult voor veel ouders op het gebied van opvoeding een vraagbaakfunctie. Door het laagdrempelige karakter leggen ouders vrij gemakkelijk vragen, zorgen en/of andere opvoedkwesties neer bij de pedagogisch medewerkers van de peuteropvang.

De peuteropvang heeft ten aanzien van opvoedvragen een verwijzende taak en kan bemiddelen bij het tot stand brengen van een aanbod van opvoedingsondersteuning. De pedagogisch coach kan hierin een rol spelen. De peuteropvang draagt bij aan contacten tussen ouders onderling waarbij opvoedingservaringen kunnen worden uitgewisseld.

7.2 Communicatie

Om goed in te kunnen spelen op kinderen hebben wij informatie van ouder(s) over het kind nodig. Het gaat hierbij om informatie over bereikbaarheid, specifieke gewoontes en gedrag, bijzondere wensen et cetera. Bij plaatsing op de peuteropvang besteden we hier veel aandacht aan. Zo worden voor plaatsing de ouders door de pedagogisch medewerker uitgenodigd voor een intakegesprek op de groep.

Zeer belangrijk is het contact en afstemming tijdens het brengen en ophalen van het kind of op andere momenten van overleg. Minimaal 1 keer per jaar wordt er door de pedagogisch medewerker (mentor van het kind) een 10-minutengesprek aan de ouders aangeboden. Er wordt een afspraak gemaakt, waarbij het de bedoeling is dat door de pedagogisch medewerker en de ouder het welbevinden en de ontwikkeling van het kind op de peuteropvang en in de thuissituatie uitgewisseld wordt. Bij de VVE kinderen vindt dit gesprek 2x per jaar plaats.

Pedagogisch medewerkers en ouder(s) hebben elkaar nodig om het kind goed te kunnen steunen in zijn ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat ouders tijd en aandacht aan afstemmen besteden en ons van relevante informatie voorzien. Andersom kunnen ouders rekenen op een eerlijke overdracht en informatie van ons. Soms komen de normen en waarden zoals gehanteerd bij Kinderopvang Polsbroek, niet overeen met die van ouders. Het is belangrijk hier te allen tijde met ouders over in gesprek te gaan. Soms kan een middenweg gevonden worden, maar de pedagogisch medewerkers zullen nooit iets doen, wat tegen hun eigen normen en waarden of die van Kinderopvang Polsbroek indruist. Ouders ontvangen maandelijks een nieuwsbrief waarin het thema voor de komende periode wordt aangegeven, hierin staan de activiteiten beschreven, de liedjes, een boekje benoemt en achtergrondinformatie rondom het thema.

7.3 Uitgangspunten van het ouderbeleid

In een goed contact tussen peuterspeelzaalleidster en ouder is er wederzijds vertrouwen in elkaar, een vertrouwensband.

De peuteropvang hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

Doel is dat alle ouders zich thuis en welkom voelen op de locatie;

Ouders krijgen regelmatig informatie over hoe met de peuters wordt omgegaan zodat de ouders weten waar zij aan toe zijn;

Ouders krijgen voldoende gelegenheid om hun wensen en hun kritiek over te brengen;

Ouders hebben, tot op zekere hoogte, invloed op de uitvoering;

Ouders met verschillende visies en gewoonten in de opvoeding voelen zich geaccepteerd en gerespecteerd;

Ouders kunnen advies krijgen ten aanzien van de opvoeding en verzorging.

Wat kan de ouder van de peuterspeelzaalleidster verwachten en wat verwacht de leidster van de ouder?

Een open contact, omdat dit de basis legt voor de ontwikkeling van de peuter;

Betrokkenheid, zij delen de zorg en de opvoeding;
Respect voor de werkwijze, medewerking en erkenning van regels en grenzen die er zijn;
Het contact tussen de ouder en de pedagogisch medewerker betreft altijd zaken die te maken hebben met de eigen peuter. Dit betekent dat er geen informatie wordt gegeven over andere peuters.

De contacten tussen de ouder en de leidster kunnen o.a. als volgt vorm krijgen:

Korte gesprekken tijdens het brengen en halen;
Ouderavonden;
Tijdens informatiebijeenkomsten;
Op afspraak;
In overleg met de oudercommissies.
Overhandigen van de maandelijkse nieuwsbrief aan ouders.

7.4 De oudercommissie/werkgroepen

Naast de eerder beschreven mogelijkheden om contacten met de pedagogisch medewerkers en/of de organisatie te hebben, is deelname aan een oudercommissie of werkgroep een andere mogelijkheid.

De doelstelling van een oudercommissie is:

De betrokkenheid van ouders/verzorgers bij de peuteropvang stimuleren en activeren.

Het organiseren of bieden van ondersteuning bij de organisatie van bijzondere en extra activiteiten voor de peuteropvang.

Dit gebeurt altijd in overleg met de pedagogisch medewerkers.

Hoofdstuk 8 Privacy

Ook kinderen hebben behoefte aan en recht op privacy. Daarom nemen wij ten allen tijde de privacy van de kinderen in acht. Kinddossiers worden in een afgesloten kast bewaard. In notulen worden alleen de initialen van de kinderen genoemd. De overdracht naar collega's is niet openbaar voor ouders. Wij verstrekken geen informatie over de kinderen aan derden, tenzij regelgeving ons hiertoe verplicht. Wanneer wij in pedagogisch opzicht een vraag hebben over een kind en wij hebben de behoefte deze vraag voor te leggen aan een deskundige, dan waarborgen wij hierbij altijd de anonimiteit van het kind, tenzij wij toestemming van de ouder hebben, dan mogen we de naam van het kind noemen. Ouders ondertekenen hiervoor een toestemmingsformulier (toestemmingsformulier contact met externe partijen). Consultatie van een extern deskundige kan dus alleen op anonieme basis en is t.b.v. de deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerker.

Hoofdstuk 9 Protocol signalen kindermishandeling

Kinderopvang Polsbroek werkt met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

In dit protocol wordt de verantwoordelijkheid omschreven voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren. Aan de hand van een stappenschema, welke begint bij het vermoeden, worden verantwoordelijkheden en acties van betrokkenen omschreven. Indien nodig zal de organisatie een melding doen bij Veilig Thuis of een signaal plaatsen in de verwijzindex Midden Holland. Voor meer informatie hierover kunt u de betreffende protocollen opvragen.